

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne I Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Z A K O N
O
MIRNOM OKUPLJANJU

Tuzla, juli 2024.godine

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko - podrinjskog kantona", broj: 7/97 i 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04, 05/11 i 02/12), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana _____ 2024. godine,
d o n o s i

ZAKON O MIRNOM OKUPLJANJU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom se uređuje, omogućava i štiti sloboda mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: mirno okupljanje), na području Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

Član 2. (Definicije pojmova)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- "mirno okupljanje" je namjerno i privremeno okupljanje lica na javnom mjestu na području Kantona radi izražavanja zajedničkog mišljenja i prenošenja zajedničkih poruka i stavova o pitanjima od javnog interesa ili zanimanja pod uslovima propisanim ovim zakonom;
- "javno mjesto" je prostor koji je u vidnom i slušnom kontaktu s ciljanim predmetom okupljanja;
- "mirno okupljanje u pokretu" je okupljanje na području Kantona koje se odvija kretanjem učesnika u određenom prostoru i kretanjem i zaustavljanjem učesnika na određenim mjestima između mjesta polaska i mjesta završetka kretanja;
- "organizovano mirno okupljanje" je okupljanje koje se organizuje u skladu s ovim zakonom;
- "spontano mirno okupljanje" je okupljanje lica na području Kantona kao neposredan odgovor na određeni događaj u društvu;
- "naročito opravdani razlozi" jesu razlozi koje organizator mirnog okupljanja ne može predvidjeti u vrijeme organizovanja okupljanja;

- g) "posmatrač" je fizičko lice, predstavnik organizacije civilnog društva ili međunarodne organizacije, branitelj ljudskih prava, predstavnik Institucije ombudsmana za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini kao i svako lice koje posmatra i izvještava o mirnom okupljanju, a koje se ne smatra učesnikom mirnog okupljanja;
- h) "suprotno okupljanje" je mirno okupljanje koje za cilj ima iznošenje mišljenja suprotnog onom mirnom okupljanju koje se već održava ili će se održati;
- i) "organizator mirnog okupljanja" je fizičko ili pravno lice koje priprema, poziva, obavještava nadležni organ, organizuje, održava, prati i vrši nadzor nad održavanjem mirnog okupljanja;
- j) "voditelj" je fizičko lice određeno od organizatora mirnog okupljanja koje nadzire mirno okupljanje, usmjerava rad redara i pomaže u organizaciji mirnog okupljanja i komunikaciji s predstavnicima nadležnog organa;
- k) "redar" je fizičko lice određeno od organizatora mirnog okupljanja koje pomaže u nesmetanom odvijanju mirnog okupljanja, pružanju informacija i uputstava učesnicima mirnog okupljanja i tokom održavanja okupljanja je u neposrednom kontaktu s predstavnicima Nadležnog organa;
- l) "učesnici" mirnog okupljanja su organizator mirnog okupljanja, voditelj, redar i lica koja prisustvuju mirnom okupljanju;
- h) "govor mržnje" predstavlja zagovaranje, promociju ili podsticanje ocrnjivanja, mržnje ili klevete osobe ili grupe osoba, kao i svako uznemiravanje, uvredu, negativnu stereotipizaciju, stigmatizaciju ili prijetnju takvoj osobi ili osobama i svako opravdavanje svih ovih oblika izražavanja, koje se zasniva na nepotpunom popisu ličnih karakteristika ili statusa koji uključuje rasu, boju kože, jezik, vjeru ili uvjerenje, državljanstvo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, kao i porijeklo, dob, invaliditet, spol, rod, rodni identitet i seksualnu orijentaciju.

Član 3.

(Supsidijarna primjena zakona)

U pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 2/98, 48/99 i 61/22).

Član 4.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom Zakonu podrazumijeva uključivanje oba spola.

DIO DRUGI - MIRNO OKUPLJANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 5.

(Načelo nediskriminacije)

Ovaj zakon primjenjuje se na sva lica u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj: 59/09 i 66/16).

Član 6.

(Načelo proporcionalnosti)

Kada nadležne policijske stanice u Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Uprava policije), vode postupak i rješavaju u skladu s ovim zakonom, dužne su preduzimati mjere koje ne prelaze granice onoga što je odgovarajuće, potrebno i nužno za postizanje cilja u svakom konkretnom slučaju.

Član 7.

(Vrste mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može biti organizovano ili spontano.
- (2) Mirno okupljanje iz stava (1) ovog člana može biti i u pokretu.
- (3) Mirno okupljanje iz stava (1) i (2) ovog člana može se organizovati kao suprotno okupljanje.

Član 8.

(Ograničenje mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može se ograničiti u izuzetnim slučajevima propisanim ovim zakonom.
- (2) Mirno okupljanje može se ograničiti radi:
 - a) interesa javne sigurnosti ili javnog reda i mira;
 - b) sprečavanja izvršenja krivičnih djela;
 - c) zaštite zdravlja, morala ili zaštite prava i sloboda drugih lica koje se zasniva na principima proporcionalnosti.
- (3) Postojanje razloga za ograničavanje mirnog okupljanja iz stava (2) ovog člana utvrđuje se za svaki konkretan slučaj u skladu sa načelima iz člana 5. i 6. ovog zakona.

Član 9.
(Ograničenje slobode izražavanja)

Sloboda izražavanja na mirnom okupljanju ograničena je zabranom:

- a) govora mržnje;
- b) pozivanja i podsticanja na rat i nasilje;
- c) pozivanja na vjersku, rasnu, nacionalnu, etničku ili drugu mržnju ili diskriminaciju.

Član 10.
(Mjesto mirnog okupljanja)

- (1) Mjesto mirnog okupljanja može biti svako javno mjesto, pristupačno i prikladno za okupljanje lica čiji broj i identitet nije nužno i unaprijed određen i poznat i na kome okupljanje pojedinaca ne dovodi do ugrožavanje prava i slobode drugih lica, zdravlja i sigurnosti lica i imovine i ometanja javnog saobraćaja i drugih legitimnih interesa.
- (2) Mjesto mirnog okupljanja može biti i privatni posjed za koji organizator mora pribaviti saglasnost vlasnika posjeda, na kojem okupljanje ne dovodi do ugrožavanja prava i sloboda drugih lica, zdravlja i sigurnosti lica i imovine i ometanja javnog saobraćaja i drugih legitimnih interesa.

Član 11.
(Ograničenje mjesta mirnog okupljanja)

Održavanje mirnog okupljanja može se ograničiti na sljedećim mjestima:

- a) u blizini bolnice ili drugih zdravstvenih ustanova, ako ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima;
- b) u blizini predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, dok u njima borave djeca i učenici;
- c) u blizini spomenika culture, ako bi to moglo prouzrokovati njihovo uništenje ili oštećenje;
- d) na magistralnim, regionalnim i lokalnim putevima i saobraćajnicama na kojima se odvija šinski saobraćaj na način kojim se ugrožava nesmetano odvijanje saobraćaja;
- e) u nacionalnim parkovima i zaštićenim parkovima prirode, osim mirnih okupljanja koja imaju za cilj unapređenje i popularizaciju zaštite prirode i čovjekove okoline, kao i obilježavanja značajnih historijskih datuma.

(2) Ako se mirno okupljanje planira održati na mjestu iz stava (1) ovog člana, nadležni organ će ukazati organizatoru mirnog okupljanja da se mirno okupljanje na takvom mjestu u potpunosti ili djelimično ne može održati.

Član 12.

(Ograničenje suprotnog okupljanja)

- (1) Pored ograničenja iz članova 8., 9. i 11. ovog Zakona, suprotno okupljanje se može ograničiti u odnosu na mjesto održavanja mirnog okupljanja ili na trasu kretanja u slučaju mirnog okupljanja u pokretu, koje se već održava ili će se održati, a za koje se iznosi suprotno mišljenje.
- (2) Između učesnika suprotnog okupljanja i mirnog okupljanja za koje se iznosi suprotno mišljenje mora postojati optička vidljivost i čujnost, a s ciljem omogućavanja izražavanja i prenošenja suprostavljenih poruka i stavova.
- (3) Nadležni organ je u obavezi da u saradnji sa učesnicima mirnog okupljanja obezbijedi nesmetano održavanje suprotnog okupljanja i mirnog okupljanja za koje se iznosi suprotno mišljenje.

POGLAVLJE II. OBAVJEŠTAVANJE O ODRŽAVANJU MIRNOG OKUPLJANJA

Član 13.

(Obavještenje o održavanju mirnog okupljanja)

- (1) Organizator mirnog okupljanja dostavlja mjesno nadležnoj policijskoj stanici (u daljnjem tekstu: policijska stanica), obavještenje o održavanju mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: obavještenje,) najkasnije pet dana prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Obavještenje sadrži:
 - a) povod i cilj mirnog okupljanja;
 - b) podatke o mjestu, datumu i vremenu održavanja i trajanja mirnog okupljanja;
 - c) procjenu broja učesnika mirnog okupljanja;
 - d) lične podatke organizatora mirnog okupljanja, koje čine ime i prezime, kontakt- telefon ili naziv i sjedište organizatora mirnog okupljanja i lične podatke odgovornog lica organizatora mirnog okupljanja, ako je organizator mirnog okupljanja pravno lice, koje čine ime i prezime i kontakt-telefon odgovornog lica organizatora mirnog okupljanja;
 - e) spisak redara s njihovim ličnim podacima pod uslovom da su u skladu s procjenom broja učesnika mirnog okupljanja neophodni na mirnom okupljanju;
 - f) putanju kretanja i način kretanja učesnika u slučaju mirnog okupljanja u pokretu;

g) potpis podnosioca obavještenja.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana obavještenje se dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja kada organizator mirnog okupljanja iz naročito opravdanih razloga obavještenje nije mogao dostaviti u roku iz stava (1) ovog člana.

(4) Ako se mirno okupljanje namjerava održati na području koje obuhvata dvije ili više općina/gradova, obavještenje se podnosi Upravi policije, koja obavještava policijske stanice na čijem području će se održati mirno okupljanje.

Član 14.

(Mirna okupljanja o kojima se ne obavještava policijska stanica)

(1) Policijskoj stanici se ne dostavlja obavještenje o mirnom okupljanju:

a) radi održavanja spontanog mirnog okupljanja;

b) radi održavanja sastanaka, tribina, okruglih stolova ili okupljanja registrovanih političkih stranaka, sindikalnih i drugih organizacija ili udruženja koji se održavaju u zatvorenom prostoru;

c) kojem je svrha ostvarivanje privrednih, vjerskih, kulturnih, tradicionalnih, humanitarnih, sportskih, zabavnih i drugih interesa, a koje nema za cilj ostvarivanje prihoda i ako se održava u zatvorenom prostoru.

(2) Izuzetno od stava (1) tački b) i c) ovog člana, organizator mirnog okupljanja obavještava Policijsku stanicu o održavanju mirnog okupljanja kada smatra da je, s obzirom na broj učesnika ili prirodu okupljanja, potrebno preduzeti dodatne sigurnosne mjere za osiguranje mirnog okupljanja.

Član 15.

(Način dostavljanja obavještenja o mirnom okupljanju)

(1) Obavještenje o mirnom okupljanju dostavlja se lično, preporučenom pošiljkom, faksom ili putem elektronske pošte.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana dežurni policijski službenik policijske stanice može i telefonski poziv smatrati kao obavještenje o mirnom okupljanju u slučaju kada organizator mirnog okupljanja iz naročito opravdanih razloga:

a) nije bio u mogućnosti dostaviti pisano obavještenje ili

b) kada je od značaja da se mirno okupljanje održi u određenom vremenskom periodu.

- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana policijski službenik sačinjava službenu zabilješku koja sadrži sve podatke iz člana 13. stav (2) ovog zakona i dostavlja je odmah komandiru policijske stanice.

Član 16.
(Nepotpuno obavještenje)

- (1) U slučaju dostavljanja nepotpunog obavještenja o mirnom okupljanju policijska stanica bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 sata od zaprimanja, obavještava organizatora mirnog okupljanja o potrebi otklanjanja formalnih nedostataka i obavezi sačinjavanja obavještenja u skladu s članom 13. stavom (2) ovog zakona.
- (2) Ako organizator mirnog okupljanja ne dopuni obavještenje u roku od 24 sata od obavještavanja iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da nadležni organ nije ni obaviješten o mirnom okupljanju.

Član 17.
(Zabrana održavanja mirnog okupljanja)

- (1) Policijska stanica rješenjem zabranjuje održavanje mirnog okupljanja:
- a) ako je mirno okupljanje usmjereno na nasilno ugrožavanje ustavnog poretka;
 - b) ako je mirno okupljanje usmjereno na vršenje krivičnih djela ili podsticanje na vršenje krivičnih djela;
 - c) ako su ciljevi mirnog okupljanja usmjereni na pozivanje i podsticanje na oružani sukob ili upotrebu nasilja, na kršenje zagarantovanih prava i sloboda čovjeka, na nacionalnu, rasnu, vjersku ili drugu mržnju ili netrpeljivost;
 - d) ako postoji stvarna i neposredna opasnost da bi održavanjem mirnog okupljanja bili ugroženi sigurnost i zdravlje ljudi i imovina ili bi došlo do stvarne opasnosti od nasilja ili narušavanja javnog reda i mira u većem obimu.
- (2) O zabrani iz stava (1) ovog člana policijska stanica odlučuje u svakom konkretnom slučaju na osnovu principa proporcionalnosti.
- (3) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi se i dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja.
- (4) Ukoliko je obavještenje dostavljeno u roku iz člana 13. stav (1) ovog zakona, rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se najkasnije 48 sati prije prijavljenog termina održavanja mirnog okupljanja, a ukoliko je obavještenje dostavljeno u roku iz člana 13. stav (3) ovog zakona, rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se najkasnije 24 sata prije prijavljenog termina održavanja mirnog okupljanja.

Član 18.
(Žalba)

- (1) Protiv rješenja iz člana 17. ovog zakona organizator mirnog okupljanja može izjaviti žalbu najkasnije 24 sata prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Žalba se podnosi ministru Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: ministar), putem nadležne policijske stanice.
- (3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- (4) Postupak po žalbi je hitan i rješenje po žalbi donosi se i dostavlja organizatoru mirnog okupljanja najkasnije u roku od 24 sata od prijema žalbe.
- (5) Organizator mirnog okupljanja dužan je odmah po prijemu rješenja kojim se zabranjuje mirno okupljanje obavijestiti javnost o tome i po mogućnosti ukloniti istaknuta obavještenja o sazivanju mirnog okupljanja.
- (6) Protiv rješenja iz stava (4) ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim kantonalnim sudom.

Član 19.
(Odobrenje za održavanje mirnog okupljanja na putu)

- (1) Ako se mirno okupljanje održava na putu, policijska stanica izdaje odobrenje u skladu sa propisom koji uređuje oblast sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako se zbog održavanja mirnog okupljanja na putu zabranjuje odvijanje saobraćaja, policijska stanica izdaje odobrenje uz prethodnu saglasnost nadležnog organa za saobraćaj na čijem se području zabranjuje saobraćaj.

POGLAVLJE III. OBAVEZE

Član 20.
(Obaveze organizatora mirnog okupljanja)

Organizator mirnog okupljanja dužan je:

- a) voditi i nadzirati mirno okupljanje;
- b) po potrebi angažovati redarsku službu;
- c) organizovati i usmjeravati rad redara propisan članom 22. ovog zakona;
- d) saradivati s policijskim službenicima policijske stanice u vezi s planiranjem mjera za održavanje reda i mira tokom mirnog okupljanja;

- e) omogućiti nesmetan prolazak vozilima hitne medicinske pomoći, policije i vatrogasnim vozilima, kao i vozilima drugih službi potrebnim za održavanje reda i mira na mirnom okupljanju;
- f) preduzimati potrebne mjere da bi se osigurao red na mirnom okupljanju i upozoravati učesnike o obavezi poštovanja zakona;
- g) u saradnji s policijskim službenicima policijske stanice prekinuti mirno okupljanje ako nastupi neposredna opasnost za sigurnost ljudi ili imovine.

Član 21.

(Obaveze voditelja mirnog okupljanja)

- (1) Organizator mirnog okupljanja može zbog složenosti organizacije mirnog okupljanja, očekivanog broja učesnika ili drugih razloga imenovati voditelja mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: voditelj).
- (2) Voditelj postupa u skladu s članom 20. ovog zakona.

Član 22.

(Obaveze redara)

(1) Redar je dužan:

- a) usmjeravati kretanje učesnika mirnog okupljanja;
 - b) pružati neophodne informacije učesnicima;
 - c) ostvarivati i održavati kontakt i saradnju s policijskim službenicima o svim pitanjima od interesa za nesmetano održavanje mirnog okupljanja i sigurnosti učesnika;
 - d) po potrebi prenositi naređenja policijskih službenika učesnicima mirnog okupljanja.
- (2) Redar za vrijeme izvršavanja obaveza iz stava (2) ovog člana obavezno nosi prsluk fluorescentne boje i istaknutu vidljivu oznaku s natpisom "REDAR".

Član 23.

(Obaveze učesnika mirnog okupljanja)

- (1) Učesnici mirnog okupljanja ne smiju nositi uniforme, dijelove uniforme, oznake ili druga obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružani sukob ili nasilje, kršenje ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih lica, nacionalnu, rasnu, rodnu, vjersku ili drugu diskriminaciju, mržnju i netrpeljivost.
- (2) Lica koja prisustvuju mirnom okupljanju dužna su postupiti po uputstvima organizatora mirnog okupljanja, voditelja i redara ako su se stekli uslovi za prekid mirnog okupljanja.

Član 24.
(Poslovi policijskih službenika)

Poslove zaštite sigurnosti lica i imovine, zaštite ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih lica, zaštite zdravlja i druge poslove koji se odnose na osiguravanje mirnog okupljanja vrše policijski službenici.

POGLAVLJE IV. SPREČAVANJE ILI PREKID MIRNOG OKUPLJANJA

Član 25.
(Sprečavanje ili prekid mirnog okupljanja)

Policijski službenici će spriječiti ili prekinuti mirno okupljanje kada je:

- a) rješenjem zabranjeno održavanje mirnog okupljanja;
- b) nastupio osnov iz člana 17. stava (1) ovog zakona.

Član 26.
(Mjere za sprečavanje ili prekid mirnog okupljanja)

- (1) Naredbu o sprečavanju ili prekidu mirnog okupljanja iz člana 25. ovog zakona policijska stanica izdaje organizatoru mirnog okupljanja i voditelju.
- (2) Organizator mirnog okupljanja i voditelj dužni su učesnicima mirnog okupljanja saopštiti da je mirno okupljanje prekinuto i zatražiti da se učesnici mirno razidu.
- (3) Ako organizator mirnog okupljanja, voditelj ili učesnici mirnog okupljanja ne postupe u skladu s naredbom iz stava (1) ovog člana, policijski službenici dužni su preduzeti nužne mjere za provođenje naredbe iz stava (1) ovog člana.

Član 27.
(Zabrana nošenja oružja, opasnih predmeta i alkoholnih pića)

Učesnicima mirnog okupljanja, posmatračima, predstavnicima medija i licima koja se kreću prema mjestu održavanja mirnog okupljanja zabranjeno je nošenje oružja, opasnih predmeta pogodnih za nanošenje povreda i alkoholnih pića.

Član 28.
(Izvještavanje)

- (1) Policijska stanica najmanje jednom godišnje izvještava Upravu policije o provođenju ovog zakona.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o broju:

- a) zaprimljenih obavještenja o mirnom okupljanju;
- b) održanih mirnih okupljanja;
- c) zabranjenih mirnih okupljanja i razlozima zabrane mirnog okupljanja;
- d) prekinutih ili spriječenih mirnih okupljanja;
- d) izrečenih prekršaja u skladu s ovim zakonom.

POGLAVLJE V. POSMATRAČI I PREDSTAVNICI MEDIJA

Član 29.

(Posmatrač na mirnom okupljanju)

- (1) Posmatrač može obavijestiti policijsku stanicu i organizatora mirnog okupljanja o svom prisustvu prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Posmatraču je dozvoljeno praćenje mirnog okupljanja i nakon prekida istog, bez obzira na to pod kojim okolnostima je prekinuto, odnosno spriječeno.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana posmatraču se zabranjuje daljnje praćenje okupljanja u slučaju kada bi njegovo prisustvo moglo ugroziti njegovu sigurnost ili neopravdano ometati policijske službenike u vršenju svojih ovlaštenja.
- (4) Posmatrač je dužan nositi obilježja koja nedvosmisleno ukazuju da je posmatrač.
- (5) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju ograničavati aktivnost posmatrača tokom mirnog okupljanja.

Član 30.

(Predstavnik medija na mirnom okupljanju)

- (1) Od predstavnika medija ne smije se zahtijevati da bude formalno akreditovan kako bi pratio mirno okupljanje i izvještavao o mirnom okupljanju.
- (2) Predstavniku medija dozvoljeno je izvještavanje s mirnog okupljanja i nakon prekida tog okupljanja, bez obzira na to pod kojim okolnostima je prekinuto, odnosno spriječeno.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana predstavniku medija se zabranjuje daljnje izvještavanje u slučaju kada bi njegovo prisustvo moglo ugroziti njegovu sigurnost ili značajno ometati policijske službenike u vršenju njihovih ovlaštenja.
- (4) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju sprečavati, ograničavati i ometati rad predstavnika medija tokom mirnog okupljanja.
- (5) Predstavnik medija dužan je nositi obilježja koja nedvosmisleno ukazuju da je predstavnik medija.

DIO TREĆI - KAZNE NE ODREDBE

Član 31.

(Novčane kazne za organizatore mirnog okupljanja)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, organizator mirnog okupljanja ako:
- a) ne dostavi policijskoj stanici obavještenje o održavanju mirnog okupljanja u skladu s članom 13. ovog zakona;
 - b) održi mirno okupljanje koje je zabranjeno rješenjem policijske stanice (član 17. stav (1) ovog zakona);
 - c) postupi suprotno članu 20. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu, organizator mirnog okupljanja novčanom kaznom od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice, organizator mirnog okupljanja novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM.
- (4) Novčanom kaznom od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj vođitelj ako postupi suprotno članu 21. stavu (2) ovog zakona.

Član 32.

(Novčane kazne za redare)

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 400,00 KM kaznit će se za prekršaj redar ako postupi suprotno članu 22. stavovima (1) i (2) ovog zakona.

Član 33.

(Novčane kazne za učesnike)

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice učesnik mirnog okupljanja ako postupi suprotno članu 23. stavovima (1) i (2) i članu 27. ovog zakona.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

(Započeti postupci)

Svi postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravosnažno okončani završit će se po odredbama Zakona o javnom okupljanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 1/12 i 11/15).

Član 35.
(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon o javnom okupljanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 1/12 i 11/15).

Član 36.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
SKUPŠTINA

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Broj: _____/24
Tuzla, _____ 2024.godine

Žarko Vujović

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o mirnom okupljanju sadržan je u odredbi člana 24. stav (1) tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona“, broj: 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04, 10/04, 05/11 i 02/12) kojim je utvrđeno da Skupština donosi zakone i druge propise neophodne za izvršavanje nadležnosti kantona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Revizijom postojećeg zakonodavnog okvira utvrđeno je da odredbe važećeg Zakona o javnom okupljanju u Tuzlanskom kantonu, kojim se uređuje pravo i način organiziranja javnog okupljanja građana na području Tuzlanskog kantona, nisu usklađene sa međunarodnim standardima, zbog čega je potrebno izraditi novi zakon usklađen sa međunarodnim standardima iz oblasti ljudskih prava, uključujući i ona koja se odnose na uživanje slobode mirnog okupljanja.

Sloboda javnog okupljanja predstavlja jednu od elementarnih ljudskih sloboda zagantovanu svim međunarodnim konvencijama, a u Bosni i Hercegovini osigurana i Ustavom.

Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda koja se primjenjuje i u BiH i ima primat u odnosu na sve domaće propise, u članu 11. propisano je „Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući i pravo da osniva sindikat i da mu pristupa radi zaštite svojih interesa. Za ostvarivanje ovih prava ne smiju se postavljati nikakva ograničenja, osim onih koja su propisana zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti ili javne sigurnosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Ovim članom ne sprečava se zakonito ograničavanje ostvarivanja ovih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave”.

Ono na čemu se posebno insisitira, a do čega se došlo i kroz komunikaciju sa predstavnicima misije OSCE-a u BiH jeste da postojeći Zakon o javnom okupljanju koji se primjenjuje na području Tuzlanskog kantona, ograničava slobodu mirnog okupljanja sa stanovišta međunarodnih standarda namećući dodatne administrativne i finansijske obaveze organizatorima i učesnicima mirnih okupljanja. Također, kao nužno se nameće pravljenje razlike između nasilnih i nenasilnih okupljanja, te razlike između komercijalnih od nekomercijalnih okupljanja, a koja su obuhvaćena važećim zakonom i za koja se u velikom mjeri zahtjevaju identične procedure za njihovo sprovođenje.

Također, ono što je bitno napomenuti jeste da se ovim Zakonom ne ograničava primjena policijskih ovlaštenja u koja se ne bi „diralo“ u slučaju kada bi mirno okupljanje, koje je

regulisano ovim zakonom „prešlo“ u nasilno okupljanje, te da se ovim zakonom nastoji olakšati, omogućiti, podržati i zaštititi pravo na okupljanje.

S ciljem usklađivanja propisa sa standardima EU, Uprava policije je sačinila nacrt teksta Zakona o mirnom okupljanju, kojim bi se van snage stavio važeći Zakon o javnom okupljanju.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ČLANOVA

Nacrt zakona je podijeljen na 4 dijela i sadrži 36 članova.

Dio prvi - Opće odredbe (članovi od 1. do 4.). U ovom dijelu zakona propisan je predmet regulisanja, definisani su pojmovi koji se koriste u Zakonu, supsidijana primjena Zakona o upravnom postupku i ravnopravnost spolova. U ovom dijelu uveden je novi termin koji važeći zakon ne poznaje a odnosi se na “suprotna okupljanja” tj. mirno okupljanje koje za cilj ima iznošenje mišljenja suprotnog onom mirnom okupljanju koje se već održava.

Isto tako je definisan pojam “javnog mjesta” na drugačiji način u odnosu na važeći zakon poštujući princip “sluha i vid” te “mirno okupljanje u pokretu” koje za razliku od važećeg zakona kojim je okupljanje u pokretu dozvoljeno samo od tačke a) do tačke b) neprekinutim kretanjem, dakle bez zaustavljanja, obuhvata i kretanje i zaustavljanje od mjesta polaska do mjesta završetka. Pored navedenog uveden je pojam “posmatrač”, te je uređeno šta se podrazumijeva pod “govorom mržnje” u kontekstu slobode izražavanja.

Također, ovo što je u ovom dijelu novine je nepostojanja podjele javnih okupljanja koja uključuje javne priredbe, kako je to definisano važećim zakonom.

Propisana je i supsidijarna prijava Zakona o upravnom postupku, za sva ona pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, čime se daju konkretne smjernice za postupanje ovlaštenih lica.

Drugi dio podijeljen je na 5 poglavlja.

U prvom poglavlju (članovi od 5. do 12.) definisana su načela nediskriminacije i proporcionalnosti kao postulati na kojima se temelji primjena ovog zakona.

Propisana je podjela na organizovano i spontano okupljanje za razliku od važećeg zakona koji javna okupljanja dijelio na: mirna okupljanja i javne proteste, javne priredbe i druge oblike okupljanja. Nadalje, jasnije su propisana ograničenja za mirno okupljanje, uz jasan stav da se postojanje razloga za ograničavanje mirnog okupljanja utvrđuje za svaki konkretan slučaj u skladu sa navedenim principima, a kakvo rješenje ne poznaje važeći zakon.

Također, precizirano je na šta se odnosi ograničenje slobode izražavanja. U pogledu mjesta mirnog okupljanja isto je detaljno precizirano i obuhvata ne samo javno mjesto nego i privatni prostor, uz navođenje mjesta na kojima postoji ograničenje a što je opravdano drugim interesima poput školskih objekata, u blizini bolnica ako to ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima itd. Dakle, u važećem Zakonu o javnom okupljanju se koristi termin “prikadna lokacija” za okupljanje lica čiji “broj i identitet nije unaprijed određen, i na kome okupljanje osoba ne dovodi do ugrožavanja prava drugih osoba, sigurnosti ljudi i imovine, zdravlja ljudi i ometanja javnog saobraćaja.”

Takva opšta ograničenja vezana za mjesto održavanja okupljanja nisu u skladu s međunarodnim standardima kojima se navodi da se bilo koje javno mjesto i mnogi prostori u privatnom vlasništvu koji su dostupni javnosti mogu koristiti za održavanje mirnih okupljanja.

Dakle, ne može se ograničiti samo na jedno mjesto kao što je to slučaj u većini gradova/opština. Ovaj međunarodni standard je u cjelosti implementiran u predloženom tekstu zakona. U ovom poglavlju je definisano je i kada i u kojim slučajevima se može ograničiti spontano okupljanje.

U drugom poglavlju (članovi od 13. do 19.) normirano je na koji način organizator mirnog okupljanja o istom obavještava nadležni organ o mirnom okupljanju. Za razliku od dosadašnjeg zakonskog rješenja sada se koristi pojam “obavijest” a ne “prijava”, te je rok za istu 5 dana prije održavanja mirnog okupljanja za razliku od važećeg zakona gdje taj rok iznosi 7 dana. Izuzetno, obavijest se može podnijeti i 48 sati prije početka okupljanja ukoliko postoje naročito opravdani razlozi zbog kojih se obavještenje nije moglo ranije dostaviti. Također, propisan je način obavještavanja o mirnom okupljanju, uključujući mogućnost slanja obavijesti putem elektronske pošte, pa čak i telefonskim pozivom u izuzetnim slučajevima, te na koji način se postupa u slučaju nepotpunog obavještenja.

Naime, svi nivoi vlasti, uključujući i kantonalni i gradski/opštinski nivo, imaju pozitivnu obavezu da omoguće i zaštite mirna okupljanja. Organi vlasti bi se trebali suzdržati od zabrane mirnih okupljanja, posebno onih koja su unaprijed najavljena, zbog čega je bitno obavještenje o javnom okupljanju, i gdje je dato dovoljno vremena za poduzimanje neophodnih koraka kao što su organizovanje sigurnosnih mjera i prilagođavanje (npr. u vezi saobraćaja) tokom planiranog okupljanja.

Također, propisane su i situacije kada je mirno okupljanje zabranjeno i to samo u 4 slučaja, čime je ovoj vrsti okupljanja data prednost u odnosu na važeće zakonsko rješenje koje sadržava niz ograničavajućih odredbi poput neblagovremene prijave, zabrana po pismenom nalogu stanice jer nisu poduzete dodatne mjere osiguranja itd. Praktično, to znači da se ne bi trebala nametati nepotrebna, nesrazmjerna i diskriminatorna ograničenja u ostvarivanju ovog prava. Svako ograničenje mirnih okupljanja treba biti doneseno na izuzetnoj osnovi, izričito navedeno u zakonu i podložno preispitivanju i žalbi, što je i sadržano u predloženom tekstu Zakona o mirnom okupljanju.

Dalje, i u ovom slučaju kada se okupljanje zabranjuje nalaže se postupanje u svakom konkretnom slučaju uz uvažavanje principa proporcionalnosti, zatim žalbeni postupak i odobrenje za održavanje mirnog okupljanja.

U trećem poglavlju (članovi od 20. do 24.) propisane su obaveze organizatora mirnog okupljanja, voditelja mirnog okupljanja, redara, učesnika mirnog okupljanja te policijskih službenika, gdje se nastojalo organizatorima i drugim učesnicima mirnih okupljanja pojednostaviti dužnosti i smanjiti teret obaveza koje su im nametnute važećim zakonom.

Naime, kada je u pitanju osiguranje samog javnog okupljanja, odnosno prostora oko mjesta na kome se održava javno okupljanje uloga policije u omogućavanju okupljanja od presudne je važnosti jer predstavlja najvidljiviju manifestaciju vlasti i dužna je prema različitim međunarodnim sporazumima pokazati posvećenost očuvanju vladavine prava i zaštiti osnovnih sloboda, uključujući slobodu mirnog okupljanja. Iz toga razloga predloženim tekstom zakona pored organizatora, voditelja i redara propisane su zasebnim članom i obaveze policijskih službenika.

U četvrtom poglavlju (članovi od 25. do 28.) propisano je sprečavanje ili prekidanje mirnog okupljanja, te zabrane nošenja oružja, opasnih predmeta i alkoholnih pića i izvještavanje koje nalaže obavezu policijske stanice da najmanje jednom godišnje izvjesti upravu policije o provođenju ovog zakona, što postojećim zakonom nije propisano.

U petom poglavlju (članovi od 29. do 30.) definisana je uloga posmatrača i predstavnika medija kada je u pitanju mirno okupljanje, a čime se ovoj vrsti okupljanja daje dodatno na značaju i afirmaciji, što trenutno važećim zakonom također nije propisano.

U trećem dijelu (članovi od 31. do 33.) propisane su kaznene odredbe za one koji postupaju suprotno odredbama ovog Zakona a koje su blaže u odnosu na važeći Zakon o javnom okupljanju, sve sa ciljem podsticanja javnom izražavanja mišljenja i stavova putem ove vrste okupljanja.

U četvrtom dijelu (članovi od 34. do 36.) propisane su prelazne i završne odredbe kojima se između ostalog van snage stavlja važeći Zakon o javnom okupljanju te način postupanja po već započetim postupcima.

IV. OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH PRILIKOM IZRADE ZAKONA

Predloženi tekst nacrtu Zakona je dostavljen Misiji OSCE u BiH, na uvid i razmatranje radi dostavljanja mišljenja.

V. USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Od strane Uprave policije MUP-a TK prilikom izrade nacrtu ovog zakona nastojalo se u najvećoj mogućoj mjeri približiti međunarodnim standardima i usklađenosti sa pravnom legislativom EU, kada je u pitanju sloboda mirnog okupljanja.

VI. FINANSIJSKO OBRAZLOŽENJE

Za navedeni propis od strane Sektora za materijalno-finansijske i opće poslove Uprave policije izrađena je fiskalna procjena uticaja propisa na budžet Kantona.

MUP TK